

Сучасний інформаційно-інноваційний комплекс підручник «Фармакологія» – творчий здобуток в результаті співпраці трьох академічних шкіл України

Українська медична стоматологічна
академія

Національний медичний університет
ім. О.О. Богомольця

Одеський національний медичний
університет

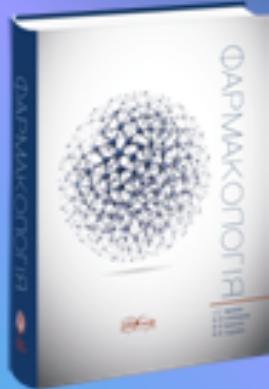
Бобирьов Віктор Миколайович -
Заслужений діяч науки і техніки України,
перший проректор, завідувач кафедри
експериментальної та клінічної фармакології
з клінічною імунологією та алергологією
Вищого державного навчального закладу
України "Українська медична стоматологічна
академія", доктор медичних наук, професор

Чекман Іван Сергійович -
член кореспондент НАН і НАМН України,
Заслужений діяч науки і техніки України,
лауреат Державної премії України в
галузі науки і техніки (1986 р.), завідувач
кафедри фармакології Національного
медичного університету
ім. О.О. Богомольця, доктор медичних
наук, професор

Кресюн Валентин Йосипович -
член кореспондент НАМН України,
Заслужений діяч науки і техніки
України, завідувач кафедри загальної
та клінічної фармакології Одеського
національного медичного
університету, доктор медичних наук,
професор

Сучасний інформаційно-інноваційний комплекс підручник «Фармакологія» – творчий здобуток в результаті співпраці трьох академічних шкіл України

Авторський колектив (продовження)

Годован Владлена Володимирівна – Заслужений діяч науки і техніки України, декан медичного факультету №2, професор кафедри загальної та клінічної фармакології Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор

Горчакова Надія Олександрівна – професор кафедри фармакології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1986 р.) доктор медичних наук, професор

Казак Лідія Іванівна – доцент кафедри фармакології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор медичних наук, доцент

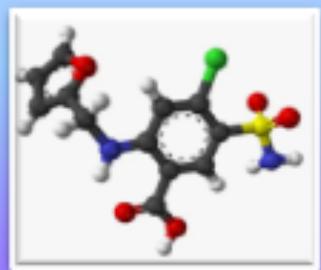
Кава Тетяна Володимирівна – доцент кафедри фармакології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент

Островська Галина Юріївна – доцент кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією Вищого державного навчального закладу України “Українська медична стоматологічна академія”, кандидат медичних наук, доцент

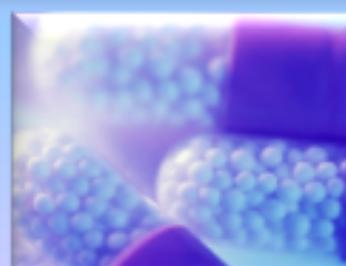
Петрова Тамара Аркадіївна – доцент кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією Вищого державного навчального закладу України “Українська медична стоматологічна академія”, кандидат медичних наук, доцент

Рябушко Микола Миколайович –, декан медичного факультету №1, доцент кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією Вищого державного навчального закладу України “Українська медична стоматологічна академія”, кандидат медичних наук, доцент

Використання підручника «Фармакологія» у медичних ВНЗ України

- Київ**
- Одеса
- Полтава
- Суми
- Тернопіль
- Дніпро
- Вінниця
- Харків
- Івано-Франківськ
- Запоріжжя
- Донецьк
- Луганськ

СУЧАСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС – ПІДРУЧНИК ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ «ФАРМАКОЛОГІЯ»

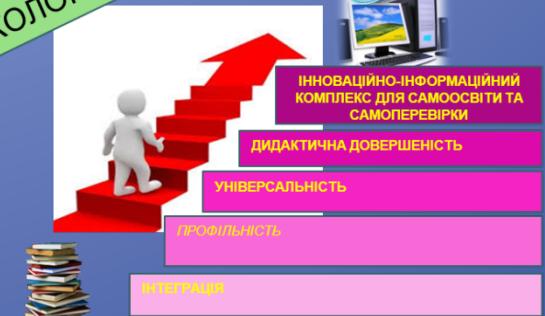
ФУНДАМЕНТАЛЬНА
ФАРМАКОЛОГІЯ

ФАРМАКОЛОГІЯ
В СТОМАТОЛОГІЇ

КЛІНІЧНА
ФАРМАКОЛОГІЯ

СУЧАСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС – ПІДРУЧНИК ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ «ФАРМАКОЛОГІЯ»

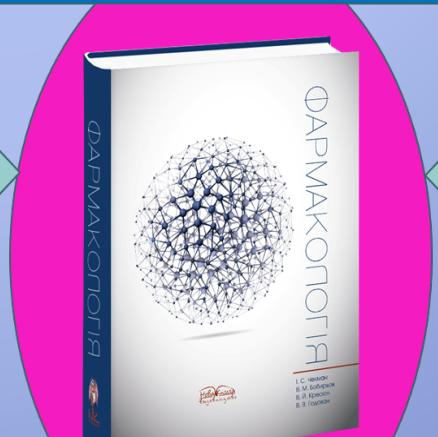
РЕАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВITKU ВИЩОЇ ОСВІТИ щодо вимог інтеграційних процесів з урахуванням міжнародних алгоритмів кредитно-трансфертої системи (ECTS), стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти

МЕТА РОБОТИ - Інформаційно-методичне забезпечення ефективної та якісної підготовки майбутніх лікарів стоматологів з навчальної дисципліни "Фармакологія" в структурі вищої медичної освіти

КОМПЕТЕНЦІЇ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПІДРУЧНИК

- Вміння класифікувати лікарські засоби (за властивостями).
- Засвоєння фармакологічних характеристик препаратів найбільш застосованих у стоматологічній практиці.
- Отримання знань з загальних принципів вибору фармакотерапії.
- Розуміння основних правил виписування та способів призначення лікарських засобів.

МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ

ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ:
фармацевтична хімія,
фармакія,
технологія виготовлення ліків;

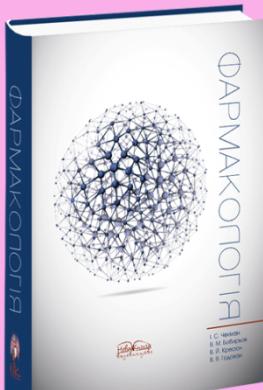
ТЕОРЕТИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ:
фізіологія,
біофізика,
біохімія,
патофізіологія,
мікробіологія,
гістохімія;

КЛІНІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ:
клінічна фармакологія,
терапія,
хірургія,
стоматологія.

ІННОВАЦІЙНІСТЬ

- Професіональний підхід до викладення навчального матеріалу, чітке структурування та підпорядкування змісту стандартам вищої освіти.
- Урахування сучасних наукових досягнень у галузі фармакології та фармації.
- Використання досконалої літературної мови та сучасної наукової термінології.
- Роль української фармакологічної школи в становленні класичної та сучасної фармакології.
- Універсальна схема подачі матеріалу – зручність при першому ознайомленні та алгоритм в практичному використанні.
- Зручність при використанні при дистанційному навчанні.
- Логічна послідовність викладення матеріалу з єдиним авторизованим ілюстративним комплексом.

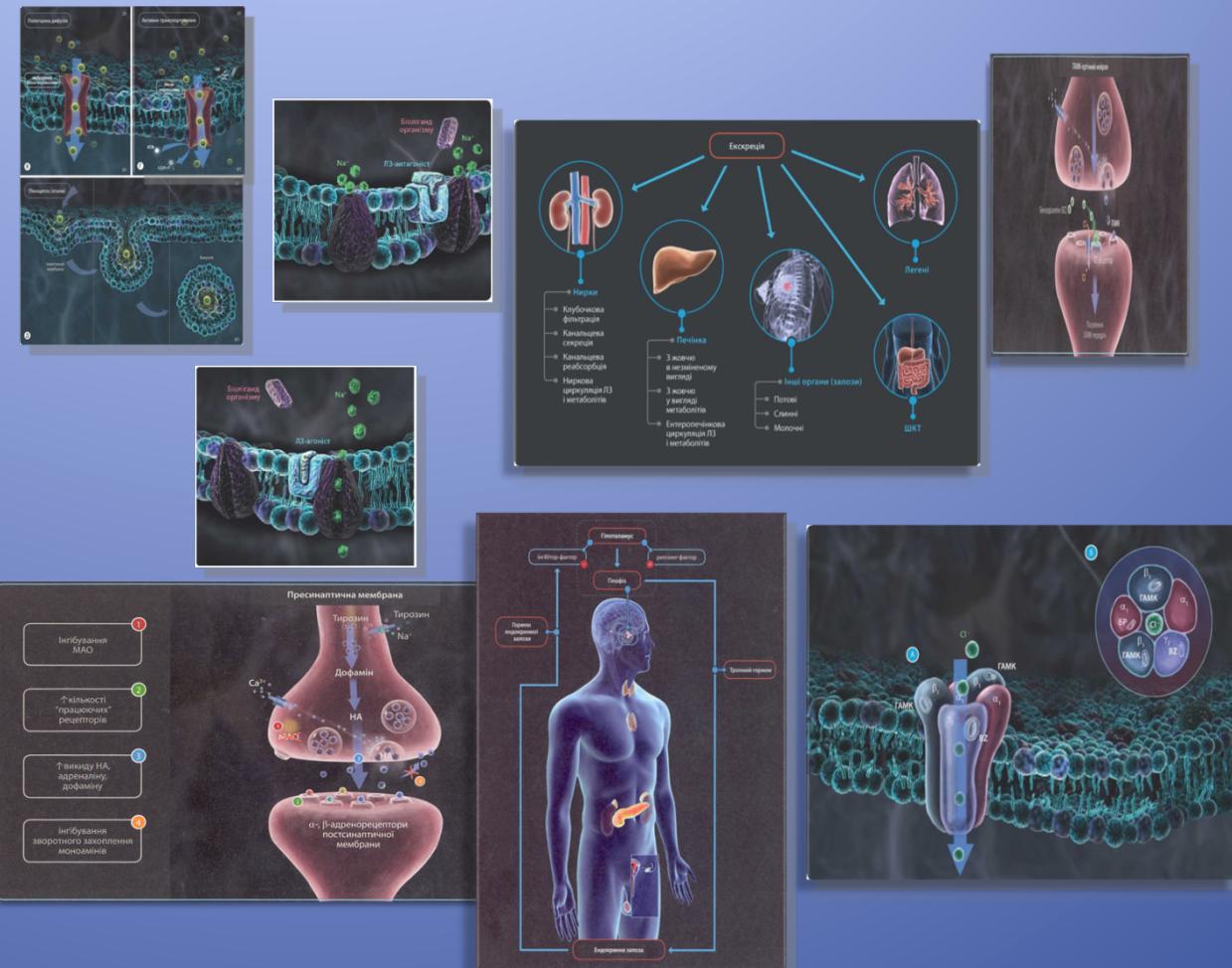
СУЧАСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС – ПІДРУЧНИК ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ «ФАРМАКОЛОГІЯ»

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ.
Підручник складається з двох основних частин – «Загальна фармакологія» та «Спеціальна фармакологія». У вступній частині розкривається роль фармакології в системі медичних і біологічних наук, розглядається історія та вклад учених в її розвиток. У першій частині «Загальна фармакологія» викладаються загальні питання (термінологія, доза та форма лікарського засобу, фармакокінетика та фармацодинаміка, побічна дія тощо). У другій частині «Спеціальна фармакологія» викладені відомості з фармакологічних характеристик лікарських засобів, їх фармакокінетичні та фармацодинамічні властивості, побічні ефекти, профільовані для стоматологів показання та протипоказання до застосування. У окремому розділі представлений матеріал, який може бути використаний для отримання знань щодо застосування лікарських засобів в фармакотерапії терапевтичних і хірургічних захворювань та при виникненні невідкладних станів з наведенням рекомендацій щодо застосування ліків (дози, схеми, тривалість призначення тощо). Останній розділ містить матеріал з правил виписування та способів призначення лікарських засобів.

ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМООСВІТИ ТА САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

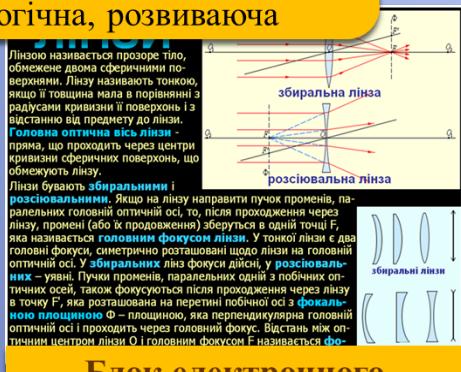
- Висвітлення матеріалу в напрямку орієнтації на самостійний пошук та навчально-творчу діяльність.
- Пізнавальні дії щодо самостійного опанування студентом інформації через подання відповідних завдань та еталонів їх розв'язання.
- Спрямованість підручника на формування умінь та навичок майбутньої самостійної роботи лікаря.
- Розкриття аспектів проблемності при виборі фармакотерапевтичних підходів.

Сучасні педагогічні технології підручника «Фармакологія»

Операційно-дієвий компонент

Функції: пізнавальна, методологічна, розвиваюча

Блок електронного конспекту

Заключно-результативний компонент

Функції: організуюча, виховна

Пропедевтично-оцінюючий компонент

Функції: організуюча, контролююча

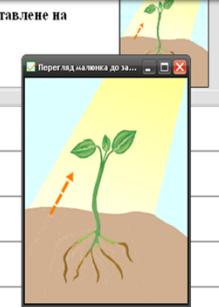
Мотиваційний компонент

Функції: виховна, організуюча, пізнавальна

Яке з фотобіологічних явищ представле на малюнку?

Оберіть один із 5 варіантів відповіді:

- ① фотосинтез
- ② фототаксис
- ③ фототропізм
- ④ фотоефект
- ⑤ фотоперіодізм

Блок експрес-тестування

**«Фармакологія»
Вінниця: Нова Книга, 2011. – 432 с.**

Блок підведення підсумків

Поглинання рентгенівських променів найкраще не залежить від того, в якому з'єднані атоми представлені в речовині, тому легко можна порівняти насоїві коефіцієнти освільнення для кістки $\mu_{Ca(PO_4)}$ і μ_{H_2O} і якої тканини або води μ_{H_2O} . Атомні номери Ca , O , H відповідно рівні 20, 15, 8 і 1. Тому отримаємо відношення коефіцієнтів освільнення для кістки і якої тканини:

$$\frac{\mu_{Ca}}{\mu_{H_2O}} = \frac{3 \cdot 20^3 + 2 \cdot 15^3 + 8 \cdot 1^3}{2 \cdot 1^3 + 8^3} = 68.$$

Якщо додіджуваний орган і навколишні тканини приблизно однаково ослаблюють рентгенівське випромінення, то застосовують спеціальні контрастні речовини. Так, наприклад, якщо наповнити кишечник кашполодійно насою сульфатом барію:

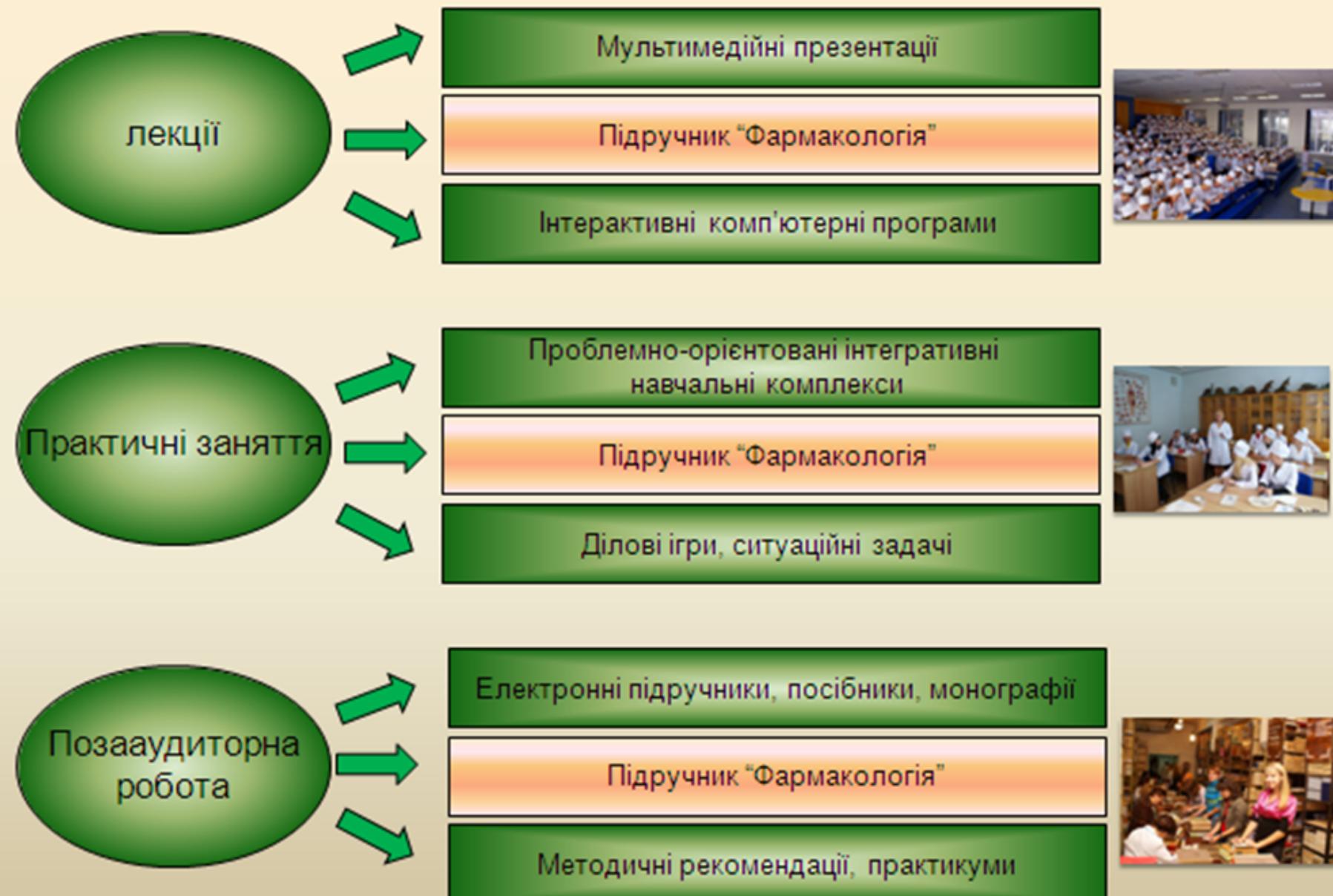
Змістовий компонент

Функції: пізнавальна, інформативна (освітня)

Організація навчального процесу з фармакології

Дидактична складова підручника “Фармакологія” в науково-методичному забезпеченні навчального процесу підготовки сучасного лікаря

Підручник європейського рівня - «Фармакологія»

- Поедання базисних знань з елементами фармакотерапії
- Подання комплексу знань згідно програми з дисципліни «Фармакологія»
- Систематизація матеріалу для засвоєння правил виписування та способів призначення лікарських засобів

- Професійний підхід до викладення навчального матеріалу
- Урахування сучасних наукових досягнень
- Використання досконалої літературної мови
- Універсальність подачі матеріалу

Задачі

Інноваційність

Структура

Мета

- Підручник складений згідно навчального плану для студентів ВНЗ
- З урахуванням вимог до складання ліцензійних іспитів «Крок»
- Містить завдання для самопідготовки і самоперевірки

- Інформаційно-методичне забезпечення ефективної та якісної підготовки з навчальної дисципліни «Фармакологія» в структурі вищої медичної освіти

Інноваційні технології, що апробовані і з успіхом використовуються у вищих медичних закладах України з використанням навчально-методичного комплексу «Фармакологія»

Підручник «Фармакологія» в системі вимог вищої школи України

- Підручник «Фармакологія» – зразок сучасної та високоякісної навчальної літератури
- Підручник є фундаментальною роботою, яка заповнює недолік навчальної літератури для студентів вищої медичної школи
- Видання – це суттєва допомога студентам в оволодінні знаннями про властивості та механізми дії основних груп препаратів, найбільш застосовуваних в клінічній практиці
- Алгоритми вибору фармакотерапії, наведені у підручнику, сприяють підвищенню мотивації до вивчення навчальної дисципліни
- Оптимальний обсяг підручника, раціональна структура, чіткість викладення, яскравість оформлення та багатий ілюстративний матеріал – базові переваги даного навчального комплексу.

